

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายวรวิทย์ กังคศิเทียม ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๘/๒๕๖๔

เรื่องพิจารณาที่ ๗/๒๕๖๓

วันที่ ๒ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง { ศาลแพ่ง

ผู้ร้อง

ผู้ถูกร้อง

ประเด็นวินิจฉัย

ประมวลรัษฎากร มาตรา ๓๗ ตีร ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗
วรรคหนึ่งและวรรคสาม มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่งและวรรคสอง และมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่งและวรรคสอง
หรือไม่

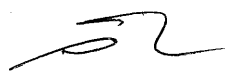
ความเห็น

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยมีว่า ประมวลรัษฎากร มาตรา ๓๗ ตีร ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่งและวรรคสอง และมาตรา ๓๗
วรรคหนึ่งและวรรคสอง หรือไม่

ผู้คัดค้านโต้แย้งว่า ประมวลรัษฎากร มาตรา ๓๗ ตีร ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๒๖ ที่บัญญัติเงื่อนไขในการตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคล
ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือ
จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล
ไม่ได้ ต้องมีผลบังคับเป็นการทั่วไปไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง
เป็นการเจาะจง และขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๗ วรรคหนึ่งและวรรคสอง ที่บัญญัติ
ให้บุคคลย่อมมีสิทธิในทรัพย์สิน ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมาย
บัญญัติ

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐมีหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีอากรเพื่อนำมาพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ และตามประมวลรัษฎากรบัญญัติให้อำนาจกรมสรรพากรในการตรวจสอบภาษีผู้กระทำความผิดในการหลีกเลี่ยงภาษีอากรหรือฉ้อโกงภาษีอากร และกรณีอื่น ๆ โดยบัญญัติมาตรการทางอาญามีโทษทางอาญา ในส่วนของมาตรการทางแพ่ง อธิบดีกรมสรรพากรมีอำนาจในการยึดอายัดทรัพย์สินของบุคคลผู้มีหนี้ภาษีอากรค้างชำระนำไปขายทอดตลาด เพื่อนำเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดชำระหนี้ภาษีอากรค้าง ตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๒ การใช้อำนาจดังกล่าว กรมสรรพากรไม่อาจติดตามทรัพย์สินของลูกหนี้ภาษีอากรค้างชำระที่โอนไปยังบุคคลอื่นได้ เพราะไม่ใช่ลูกหนี้ของกรมสรรพากร กรมสรรพากรจะต้องไปฟ้องต่อศาลแพ่งเพื่อขอเพิกถอนการโอนอันเป็นการฉ้อฉลเสียก่อน จึงจะสามารถทำการยึดหรืออายัดได้ และยึดได้เพียงไม่เกินมูลหนี้ภาษีอากรค้างชำระเท่านั้น โดยเหตุที่การหลีกเลี่ยงการเสียภาษี และการฉ้อโกงภาษี ส่งผลกระทบต่อระบบการจัดเก็บภาษี ระบบเศรษฐกิจของประเทศ ก่อให้เกิดความเสียหายต่อประเทศ โดยเฉพาะการหลีกเลี่ยงภาษีอากรที่มีลักษณะกระทำความผิดเป็นกระบวนการ มีการวางแผน วางระบบ การสมคบกันกระทำความผิด การแบ่งหน้าที่กันทำปกปิดซ่อนเร้นการกระทำความผิดอย่างเชี่ยวชาญ มีลักษณะเป็นการก่ออาชญากรรมทางเศรษฐกิจ มาตรการของรัฐตามประมวลรัษฎากรที่มีอยู่จึงไม่อาจแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ รัฐจึงต้องมีมาตรการที่เข้มงวดเพิ่มเติมขึ้น จึงได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยมีเหตุผลประการหนึ่งว่า เพื่อเพิ่มเติมประสิทธิภาพในการปราบปรามการหลีกเลี่ยงและการฉ้อโกงภาษี สมควรกำหนดให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงภาษีอากรและการฉ้อโกงภาษีอากรที่มีลักษณะเป็นอาชญากรรมร้ายแรงเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน โดยมาตรา ๓๗ ตรี วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ความผิดตามมาตรา ๓๗ มาตรา ๓๗ ทวิ หรือมาตรา ๔๐/๔ ที่ผู้กระทำความผิดเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรหรือนำส่งภาษีอากร และเป็นความผิดที่เกี่ยวกับจำนวนภาษีอากรที่หลีกเลี่ยงหรือฉ้อโกงตั้งแต่สิบล้านบาทต่อปีภาษีขึ้นไป หรือจำนวนภาษีอากรที่ขอคืนโดยความเท็จ โดยฉ้อโกงหรืออุบาย หรือโดยวิธีการอื่นใดทำนองเดียวกัน ตั้งแต่สองล้านบาทต่อปีภาษีขึ้นไป และผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรหรือนำส่งภาษีอากรดังกล่าวได้กระทำในลักษณะที่เป็นกระบวนการหรือเป็นเครือข่ายโดยสร้างธุรกรรมอันเป็นเท็จหรือปกปิดเงินได้พึงประเมินหรือรายได้เพื่อหลีกเลี่ยงหรือฉ้อโกงภาษีอากร และมีพฤติกรรมปกปิดหรือซ่อนเร้นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเพื่อมิให้ติดตามทรัพย์สินนั้นได้ ให้ถือว่าความผิดดังกล่าวเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เมื่ออธิบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณากลับกรองความผิดทางภาษีอากรที่เข้าข่ายความผิดมูลฐานส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้สำนักงานป้องกันและ

ปราบปรามการฟอกเงินแล้ว ให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินต่อไป” และวรรคสอง บัญญัติว่า “คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งประกอบด้วยอธิบดี รองอธิบดี และที่ปรึกษากรมสรรพากรทุกคน”

มีข้อที่จะต้องพิจารณาตามคำโต้แย้งของผู้คัดค้านว่า การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๗ ตี เป็นการจำกัดสิทธิในทรัพย์สินของประชาชน เป็นการเพิ่มภาระเกินสมควรแก่เหตุมุ่งหมายใช้เฉพาะบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือไม่ เห็นว่า โดยเหตุที่ความผิดเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงภาษีอากรหรือฉ้อโกงภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรเป็นกรณีที่ผู้ตรวจสอบจะต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญเป็นการเฉพาะกฎหมายจึงกำหนดให้กรมสรรพากรในฐานะที่เป็นหน่วยงานจัดเก็บภาษีเป็นผู้พิจารณาว่าบุคคลนั้น ๆ มีพฤติการณ์ที่เป็นการกระทำความผิดเกี่ยวกับภาษีอากรหรือไม่ และให้เจ้าพนักงานประเมินส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องไปยังสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เพื่อดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ในการดำเนินการตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๓๗ ตี กำหนดให้กรมสรรพากรพิจารณากันกรองความผิดทางภาษีอากรที่เข้าข่ายความผิดมูลฐานอันประกอบด้วยอธิบดี รองอธิบดีและที่ปรึกษากรมสรรพากรทุกคน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับภาษีอากรเป็นการเฉพาะในการกลั่นกรองดังกล่าวประมวลรัษฎากร มาตรา ๓๗ ตี แม้จะบัญญัติให้ความผิดเกี่ยวกับภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินก็ตาม แต่บทบัญญัติมาตราดังกล่าวยังได้กำหนดเงื่อนไขถึง ๔ ประการ ในการถือว่าเป็นความผิดมูลฐานและดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ อันได้แก่ ประการที่หนึ่ง ต้องเป็นความผิดตามมาตรา ๓๗ มาตรา ๓๗ ทวิ และมาตรา ๙๐/๔ ประการที่สอง ต้องเป็นความผิดเกี่ยวกับจำนวนภาษีอากรที่หลีกเลี่ยงหรือฉ้อโกงตั้งแต่สิบล้านบาทต่อปีภาษีขึ้นไป หรือจำนวนภาษีอากรที่ขอคืนโดยความเท็จ โดยฉ้อโกงหรืออุบาย หรือโดยวิธีการอื่นใดทำนองเดียวกัน ตั้งแต่สองล้านบาทต่อปีภาษีขึ้นไป ประการที่สาม ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรหรือนำส่งภาษีอากรได้กระทำในลักษณะที่เป็นกระบวนการหรือเป็นเครือข่ายโดยสร้างธุรกรรมอันเป็นเท็จหรือปกปิดเงินได้พึงประเมินหรือรายได้เพื่อหลีกเลี่ยงหรือฉ้อโกงภาษีอากร ทั้งต้องปรากฏพฤติกรรมปกปิดหรือซ่อนเร้นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเพื่อไม่ให้ติดตามทรัพย์สินนั้นได้ และประการที่สี่ ต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรองความผิดทางภาษีอากรที่เข้าข่ายความผิดมูลฐานเสียก่อน ซึ่งจะเห็นได้ว่าเงื่อนไขดังกล่าว มิใช่ว่าความผิดเกี่ยวกับภาษีอากรจะเป็นความผิดมูลฐานและดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในทุกกรณี ความผิดเกี่ยวกับภาษีอากรที่มีลักษณะร้ายแรงเท่านั้น

ที่จะถือว่าเป็นความผิดมูลฐานและต้องมีการพิสูจน์ถึงเจตนาในการกระทำความผิดนั้นด้วย ทั้งจะต้องมีจำนวนเงินภาษีที่หลีกเลี่ยงหรือฉ้อโกงในจำนวนเงินที่สูงและมีพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ปรากฏ โดยต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณากลับกรองความผิดทางภาษีอากรที่เข้าข่ายความผิดมูลฐาน ก่อนที่อธิบดีกรมสรรพากรจะส่งข้อมูลไปยังสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การที่ประมวลรัษฎากร มาตรา ๓๗ ตรี กำหนดเงื่อนไขถึง ๔ ประการ ในการถือว่าเป็นความผิดมูลฐาน และดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงมิใช่เป็นกรณีให้อำนาจเจ้าหน้าที่ใช้ดุลยพินิจตามอำเภอใจแต่อย่างใด กระบวนการในการดำเนินการเพื่อให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ก็ได้เปิดโอกาสให้ผู้ทำธุรกรรมซึ่งถูกยึดหรืออายัดทรัพย์สินหรือผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สินได้โต้แย้งแสดงพยานหลักฐานในขั้นตอนการพิจารณาของคณะกรรมการธุรกรรม และเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สินสามารถโต้แย้งคัดค้านคำร้องขอของพนักงานอัยการได้อย่างเต็มที่ รวมทั้งมีบทบัญญัติคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายในความผิดมูลฐาน โดยให้เลขอาชญากรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินส่งเรื่องให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้นำทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดไปคืนหรือขอใช้คืนให้แก่ผู้เสียหายแทนการสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินในคราวเดียวกัน มาตรการตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๓๗ ตรี ที่บัญญัติให้ความผิดเกี่ยวกับภาษีอากรที่มีลักษณะร้ายแรงตามมาตรา ๓๗ มาตรา ๓๗ ทวิ และมาตรา ๙๐/๔ เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เป็นมาตรการที่ต้องบัญญัติขึ้น ทำให้รัฐสามารถติดตามทรัพย์สินจากผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับภาษีอากรได้อย่างดียิ่งขึ้น อันเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการปราบปรามการหลีกเลี่ยงและการฉ้อโกงภาษีอากร ซึ่งเป็นมาตรการที่บรรล่วัตถุประสงค์กฎหมาย และมาตรการที่บัญญัติขึ้นนี้เป็นมาตรการที่จำเป็นต้องจัดให้มีขึ้น เนื่องจากประมวลรัษฎากร ซึ่งเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับกับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับภาษีอากรในอดีตยังไม่สามารถติดตามทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับภาษีอากรที่โอนไปยังบุคคลภายนอกได้ ประมวลรัษฎากร มาตรา ๓๗ ตรี แม้จะเป็นการจำกัดสิทธิในทรัพย์สินของเจ้าของทรัพย์สิน ในกรณีที่บัญญัติให้ความผิดเกี่ยวกับภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๗ ทวิ และมาตรา ๙๐/๔ เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินก็ตาม เมื่อชั่งน้ำหนักแล้ว จะเห็นได้ว่า ประโยชน์ที่รัฐได้รับจากการบัญญัติประมวลรัษฎากร มาตรา ๓๗ ตรี แม้บุคคลจะต้องงดเว้นการใช้สิทธิในทรัพย์สินของตนเองไว้บ้าง แต่ก็เพียงชั่วระยะเวลาอันจำกัดเท่านั้น และก็ยังมิมีสิทธิโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานว่าทรัพย์สินนั้นมีใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ทั้งในขั้นตอนของคณะกรรมการธุรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและ

ปราบปรามการฟอกเงิน และในชั้นการพิจารณาของศาล ประโยชน์ส่วนรวมที่รัฐจะได้รับจึงมีมากกว่า ความเสียหายในสิทธิในทรัพย์สินของเจ้าของทรัพย์สินบางประการ ประมวลรัษฎากร มาตรา ๓๗ ตรี ใช้บังคับกับผู้เสียหายอากรทุกคนจึงเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของ บุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และใช้บังคับเป็นการทั่วไป มิได้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใด บุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะเจาะจงไม่ขัดต่อหลักความเสมอภาค ไม่เป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล จึงไม่ขัด หรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม และมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่งและ วรรคสอง

มีข้อพิจารณาต่อไปว่า ประมวลรัษฎากร มาตรา ๓๗ ตรี ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่งและวรรคสอง หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย โดยบัญญัติคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดยวรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้น บัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่บัญญัติไว้ ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิดมิได้” ผู้คัดค้านโต้แย้งว่า ประมวลรัษฎากร มาตรา ๓๗ ตรี ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง โดยเหตุที่การกระทำความผิดมูลฐานที่พิพาทในคดีนี้ ที่มีการใช้อ้างในการขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินของผู้รื้อถอนก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ มีผลใช้บังคับและประมวลรัษฎากร มาตรา ๓๗ ตรี มีโทษทางอาญานำมาใช้ลงโทษแก่บุคคลย้อนหลังมิได้

เห็นว่า พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มีเจตนารมณ์ มุ่งประสงค์ตักตวงจรรยาบรรณ และทำลายแรงจูงใจสำคัญในการประกอบอาชญากรรมที่ ได้ผลตอบแทนสูง เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของสังคม ประโยชน์สาธารณะ จึงได้กำหนดมาตรการ ทางกฎหมายไว้ ๒ มาตรการ ได้แก่ มาตรการทางอาญา สำหรับดำเนินคดีต่อบุคคลที่กระทำความผิด ฐานฟอกเงิน และมาตรการทางแพ่งเป็นการดำเนินการกับทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด โดยร้องขอให้ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดินอันเป็นการดำเนินการที่แตกต่างหากกับการดำเนินคดี ทางอาญาต่อบุคคล ซึ่งต้องดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ส่วนการใช้มาตรการ ในทางแพ่ง โดยการยึดทรัพย์สินไว้เป็นการชั่วคราวเพื่อมิให้มีการยกย้ายถ่ายเททรัพย์สิน พระราชบัญญัติ ดังกล่าว ยังเปิดโอกาสให้มีการพิสูจน์หรือนำสืบหักล้างข้อสันนิษฐานตามมาตรา ๕๑ วรรคสามได้ ก่อนที่ศาลแพ่งจะมีคำสั่งให้ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตกเป็นของแผ่นดิน จึงเป็นมาตรการ ทางแพ่งมิใช่มาตรการลงโทษทางอาญาต่อบุคคล และมีโทษทางอาญาที่จะไม่สามารถนำมาลงโทษ

แก่บุคคลอื่นหลังได้ ประมวลรัษฎากร มาตรา ๓๗ ตรี จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรรคสอง บัญญัติว่า “ในคดีอาญา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหา หรือจำเลยไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้” ผู้คัดค้านโต้แย้งว่า ประมวลรัษฎากร มาตรา ๓๗ ตรี เป็นบทบัญญัติที่ก่อให้เกิดข้อสันนิษฐานตามกฎหมายอันมีผลให้ผู้คัดค้านถูกปิดปากโดยพนักงานอัยการ ไม่ต้องพิสูจน์ให้เห็นถึงการกระทำหรือเจตนาที่แท้จริงของผู้คัดค้าน เป็นการถือตามข้อสันนิษฐานของ บทบัญญัติกฎหมายด้านเดียว อันเป็นการกำหนดให้ผู้คัดค้านต้องถูกผูกพันตามบทสันนิษฐาน ทั้งที่ในคดี ที่มีโทษทางอาญาโดยต้องมีภาระการพิสูจน์ถึงการกระทำของผู้คัดค้านให้ครบองค์ประกอบทั้งภายนอก และองค์ประกอบภายใน บทบัญญัติดังกล่าวจึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรรคสอง

เห็นว่า การดำเนินการต่อทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๘ ถึงมาตรา ๕๙ ในส่วนของการพิสูจน์และ การกำหนดภาระการพิสูจน์ตามข้อสันนิษฐานของกฎหมายก่อนที่ศาลแพ่งจะมีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของ แผ่นดิน ศาลรัฐธรรมนูญได้เคยรับรองไว้แล้วในคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๘/๒๕๖๑ ว่า การร้องขอให้ ศาลแพ่งสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน พนักงานอัยการจะต้องยื่นคำร้องโดยมีเหตุที่ปรากฏหลักฐาน เป็นที่เชื่อได้ว่าทรัพย์สินใดเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดซึ่งแสดงให้เห็นว่าจะต้องมี พยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงดังกล่าวในชั้นหนึ่งก่อนตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๙ และการที่ศาลแพ่งจะมีคำสั่งให้ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำ ความผิดตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง ศาลแพ่งจะต้องทำการไต่สวนคำร้องของ พนักงานอัยการก่อน การกำหนดข้อสันนิษฐานตามมาตรา ๕๑ วรรคสาม เป็นข้อสันนิษฐานในทางแพ่ง ที่เกี่ยวเนื่องหรือผ่านกระบวนการพิสูจน์ตามมาตรา ๕๐ มาแล้ว ซึ่งแม้พนักงานอัยการจะพิสูจน์ ข้อเท็จจริงอันเป็นเงื่อนไขจากการได้รับประโยชน์ตามข้อสันนิษฐานตามมาตรา ๕๑ วรรคสาม ได้ก็ตาม ศาลแพ่งก็มิได้รับฟังข้อเท็จจริงเป็นที่ยุติตามข้อสันนิษฐานนั้นแต่อย่างใด กฎหมายยังเปิดโอกาสให้ ผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของหรือผู้รับโอนหรือผู้รับประโยชน์ในทรัพย์สินมีสิทธินำสืบพยานโต้แย้งหรือหักล้าง ข้อสันนิษฐานตามกฎหมายดังกล่าวได้ บทบัญญัติแห่งกฎหมายมาตราดังกล่าว จึงเป็นข้อสันนิษฐาน ให้รับผิดทางแพ่งมิใช่ความรับผิดทางอาญาอันอยู่ในบังคับตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรรคสอง จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นว่า ประมวลรัษฎากร มาตรา ๓๗ ตี ไม่ขัดหรือแย้ง
ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่งและวรรคสอง
และมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่งและวรรคสอง

(นายวรวิทย์ กังคศิเทียม)

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ